

Směrnice ke zdravotnickému zabezpečení zotavovacích akcí

1. Základní a úvodní ustanovení

- (1) Směrnice v návaznosti na Řád pro vzdělávání činovnic a činovníků (dále jen řád) určuje pravidla pro zdravotnické zabezpečení zotavovacích akcí Junáka – českého skauta (dále jen Junák) a pořádání skautských kurzů pro zdravotníky zotavovacích akcí (dále jen ZZA).
- (2) Mezi související předpisy patří zejména:
 - a) Řád pro vzdělávání činovnic a činovníků (dále jen řád),
 - b) Směrnice k táborům,
 - c) Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon) a
 - d) Vyhláška Ministerstva zdravotnictví 106/2001 Sb., o hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen vyhláška).

2. Zdravotnické zabezpečení zotavovacích akcí

- (3) Akce Junáka či jeho organizačních jednotek (dále jen OJ), kterých se zúčastní 30 a více dětí ve věku do 15 let na dobu delší než 5 dnů, jsou podle zákona zotavovacími akcemi.
- (4) Pořadatel zotavovací akce musí dle zákona zajistit základní péči o zdraví všech účastníků a kontrolu dodržování hygienických požadavků kvalifikovaným zdravotníkem zotavovací akce (dále jen zdravotník).
- (5) Vnitřní předpisy mohou tuto povinnost uložit i pořadatelům dalších akcí.
- (6) Zdravotníkem může být osoba starší 18 let, která
 - a) získala způsobilost k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře, všeobecné sestry, porodní asistentky, zdravotnického záchranáře nebo zdravotnického asistenta,
 - b) je studentem oboru všeobecné lékařství nebo zubní lékařství po úspěšném ukončení třetího ročníku,
 - c) má Osvědčení o absolvenci zdravotnického kurzu (či jinak nazvaný dokument, dokládající absolvenci kurzu ZZA; dále jen Osvědčení) získané na kurzu pořádaném Junákem nebo jinou organizací, která má k pořádání takového kurzu státní akreditaci, a platné Oprávnění k výkonu funkce zdravotníka (dále jen Oprávnění), vydávané Junákem.
- (7) Pokud osoba splňuje podmínky pro výkon funkce zdravotníka zotavovacích akcí podle čl. (6) písm. a) nebo b), nezakládá to právo k získání Osvědčení ani Oprávnění podle čl. (6) písm. c). Dotyčná osoba však Osvědčení ani Oprávnění pro výkon funkce nepotřebuje.

3. Oprávnění, Osvědčení a jejich vydávání

- (8) Oprávnění s platností 4 let je možné získat následujícími způsoby:
 - a) absolvováním zdravotnického kurzu a získáním Osvědčení o absolvenci zdravotnického kurzu,

- b) absolvováním doškolovacího zdravotnického kurzu organizace, u které získala daná osoba Osvědčení,
 - c) absolvováním doškolovacího zdravotnického kurzu Junáka,
 - d) získáním OČK Zdravověda nebo získáním Osvědčení o doškolení garanta zdravotnických kurzů.
- (9) Pokud od získání Oprávnění (popř. jeho posledního obnovení) uplynulo více než 6 let, lze jej znovu získat pouze dle čl. (8) písm. a) či d).
- (10) Oprávnění a Osvědčení jsou vydávána a evidována následovně:
- a) u kurzů pořádaných Junákem či jeho OJ vydává Osvědčení pořadatelská jednotka (případně Kancelář ústředí (dále KÚJ) pro akreditované kurzy), čímž jsou získaná Osvědčení automaticky zadána i do skautISu,
 - b) u kurzů realizovaných na objednávku dle čl. (21) vydává Osvědčení jednotlivým absolventům zprostředkující organizace a získané Osvědčení zadává do skautISu KÚJ po obdržení souhrnného přehledu vydaných Osvědčení (zasílá pořadatelská OJ),
 - c) u kurzů pořádaných jinou organizací, která má k pořádání takového kurzu státní akreditaci, vydává jednotlivým absolventům Osvědčení pořadající organizace; a Osvědčení zadává do skautISu KÚJ na základě žádosti o doplnění kvalifikace prostřednictvím skautISu, doložené skenem Osvědčení.
 - d) Oprávnění s platností 4 roky vzniká ve skautISu vždy automaticky při zadání Osvědčení a dále také s každým dalším absolvováním doškolovacího zdravotnického kurzu.
- (11) Za dosažení kvalifikace Zdravotníka zotavovacích akcí ve smyslu řádu se považuje získání Osvědčení na kurzu pořádaném Junákem nebo jinou organizací, která má k pořádání takového kurzu státní akreditaci.

4. Zdravotnický kurz

- (12) Zdravotnický kurz je vzdělávací akcí dle řádu. Pořadatelem může být libovolná OJ.
- (13) Cílem kurzu je rozšířit znalosti první pomoci, naučit absolventy účinně poskytnout první pomoc na táborech a různých hromadných akcích. Kurz dále seznámí účastníky s táborovou klinikou, hygienou a epidemiologií, zdravotnickou dokumentací, příslušnou legislativou a povinnostmi zdravotníka na zotavovacích akcích.
- (14) Rozsah a časová dotace jednotlivých obsahových částí kurzu v souladu s vyhláškou jsou přílohou této směrnice.
- (15) Pořadatel je povinen vést a uchovávat dokumentaci kurzu, která obsahuje zejména seznam absolventů, výsledky zkoušek a testy účastníků a evidenci vydaných dekretů.
- (16) Pořadatel kurzu jmenuje odborného garanta kurzu.
- (17) Odborný garant kurzu musí být držitelem OČK Zdravověda získaného nejdéle před čtyřmi roky, popř. musí být držitelem Osvědčení o doškolení garanta zdravotnických kurzů, získaného nejdéle před čtyřmi lety.
- (18) Garant kurzu odpovídá za průběh a obsah kurzu, rovněž odpovídá za ověření znalostí uchazečů a vykonává další povinnosti, které podle řádu náležejí předsedům zkušebních komisí.
- (19) Jednotlivé aktivity na kurzu může vést odborník k tomu pověřený odborným garantem kurzu. Pověřený odborník nemusí být členem Junáka.

- (20) Kurzu se mohou zúčastnit členové Junáka, kteří dovrší 16 let před zahájením kurzu.¹ Za obdobných podmínek je účast umožněna také osobám, které nejsou členy Junáka.
- (21) OJ mohou kurz realizovat také objednávkou u jiné organizace, která má k pořádání takového kurzu státní akreditaci. V takovém případě nemusí OJ jmenovat odborného garanta kurzu dle čl. (16), odbornost je plně zodpovědností organizace, která kurz realizuje.

5. Absolvence zdravotnického kurzu

- (22) Kurz je zakončen zkouškou, kterou se ověří získané znalosti a dovednosti uchazečů. Zkouška má dvě části:
 - a) test, ve kterém se prověří teoretické znalosti, a
 - b) praktickou část, kde uchazeč ošetří alespoň tři simulovaná poranění či onemocnění.
- (23) Odborný garant připraví test dle čl. (22) písm. a). Kopie testu je součástí dokumentace zkoušek.
- (24) Absolventem kurzu se stane pouze účastník, který dosáhne úrovně stanovené odborným garantem v obou částech zkoušky.
- (25) Absolvent kurzu získává Osvědčení.

6. Doškolovací zdravotnický kurz

- (26) Pro prodloužení platnosti Oprávnění musí uchazeč absolvovat doškolovací zdravotnický kurz v délce alespoň osmi hodin.
- (27) Uchazečem smí být pouze osoba starší 18 let, která je držitelem Osvědčení, a také Oprávnění, od jehož udělení popř. prodloužení platnosti neuplynulo více jak 6 let.
- (28) Cílem kurzu je doplnění znalostí a dovedností o nové poznatky a zopakování znalostí získaných na zdravotnickém kurzu.
- (29) Obsah doškolovacího kurzu je přílohou této směrnice.
- (30) Pro pořádání doškolovacích zdravotnických kurzů platí výše uvedená ustanovení pro pořádání zdravotnických kurzů obdobně.

7. Doškolení odborných garantů

- (31) Osvědčení o doškolení garanta zdravotnických kurzů v souvislosti s čl. (17) vydávají na základě proškolení a prozkoušení garanti pro OČK Zdravověda (nikoliv nižšího stupně). Lze ho získat maximálně šest let od získání OČK nebo posledního prodloužení. V případě uplynutí této lhůty nemůže držitel OČK Zdravověda vykonávat odborného garanta na kurzech ZZA, popř. musí absolvovat přezkoušení odpovídající rozsahu zkoušky na OČK Zdravověda.
- (32) Odborný garant může požádat o výjimku z čl. (31) zpravodaje VRJ pro vzdělávání, který po konzultaci se Zdravotní radou Junáka udělí, nebo neudělí Osvědčení o doškolení garanta zdravotnických kurzů platné maximálně na jeden rok. O výjimku nelze žádat opakovaně.

¹ Zdravotníkem ovšem může být pouze osoba starší 18 let.

8. Závěrečná ustanovení

- (33) Skautským krajům se doporučuje uspořádat alespoň jeden zdravotnický kurz a jeden doškolovací zdravotnický kurz ročně, případně toto uskutečnit v součinnosti s dalšími subjekty či přenést na organizační jednotku ve své působnosti.
- (34) Ke dni účinnosti se zrušuje Směrnice ke zdravotnickému zabezpečení zotavovacích akcí Junáka ze dne 1. 11. 2016.
- (35) Směrnice byla vydána dne 18. 5. 2018 a nabývá účinnosti dne 21. 5. 2018.

Přílohy směrnice:

Příloha č. 1 – Náplň a časová dotace zdravotnického kurzu

Příloha č. 2 – Náplň, časová dotace a forma přezkoušení u doškolovacího zdravotnického kurzu

Filip Hlavinka

zpravodaj VRJ pro vzdělávání

Směrnice ke zdravotnickému zabezpečení zotavovacích akcí:

Příloha č. 1 – Náplň a časová dotace zdravotnického kurzu

A – Rozsah školení:

Téma	Počet hodin		
	Teorie	Praxe	Celkem
1. Základy stavby a funkce lidského těla	3	-	3
2. První pomoc - teoretická část	10	-	10
3. První pomoc - praktická část	-	16	16
4. Péče o nemocné	2	2	4
5. Základy zdravotnické dokumentace	1	-	1
6. Práva a povinnosti zdravotníků zotavovacích akcí	2	1	3
7. Hygiena a epidemiologie	3	-	3
Celkem	21	19	40

B – Obsah školení:

1. Základy stavby a funkce lidského těla

- 1.1. Stavba a funkce lidského těla
- 1.2. Pohybové ústrojí
- 1.3. Krevní oběh
- 1.4. Trávicí ústrojí
- 1.5. Dýchací ústrojí
- 1.6. Vylučovací ústrojí
- 1.7. Kožní ústrojí
- 1.8. Pohlavní systém mužů a žen
- 1.9. Smyslové ústrojí
- 1.10. Nervové ústrojí
- 1.11. Látkové řízení organismu

2. První pomoc - teoretická část

- 2.1. Druhy zdravotnické první pomoci:
 - 2.1.1. první pomoc
 - 2.1.2. první lékařská pomoc
 - 2.1.3. odborná lékařská pomoc
 - 2.1.4. specializovaná lékařská pomoc
 - 2.1.5. technická první pomoc
 - 2.1.6. transport raněného
- 2.2. Základní druhy zdravotnického třídění:
 - 2.2.1. indikační
 - 2.2.2. místní, odsunové
 - 2.2.3. prognostické
- 2.3. Prevence úrazů:
 - 2.3.1. při sportovní a zájmové činnosti, v dopravě a v terénu
 - 2.3.2. vazba na věkové zvláštnosti dětí

- 2.4. Poskytování první pomoci:
 - 2.4.1. prvořadé zdravotnické úkoly (krvácení, velká ztráta krve, dechová a oběhová selhání, protišoková opatření)
 - 2.4.2. úraz elektrickým proudem
 - 2.4.3. tonutí (druhy tonutí, prostředky záchrany a jejich použití, poskytnutí první pomoci na hladině, neodkladná resuscitace tonoucích)
 - 2.4.4. bezvědomí
 - 2.4.5. křečové stavy a intoxikace
 - 2.4.6. poranění vnitřních orgánů, mozkolebeční poranění, poranění hrudníku a břicha
 - 2.4.7. poranění pohybového ústrojí
 - 2.4.8. náhlé bolesti břicha a hrudníku
 - 2.4.9. alergické reakce
 - 2.4.10. rány, tepelná poškození, poškození z chladu, poleptání
 - 2.4.11. šok
- 2.5. Zásady poskytování první pomoci ve ztížených podmínkách (v noci, za deště, apod.)
- 2.6. Zásady poskytování první pomoci s improvizovanými prostředky

3. První pomoc - praktická část

- 3.1. Nácvik kardiopulmonální resuscitace zachránci
- 3.2. Práce s obvazovými materiály podle druhu materiálu:
 - 3.2.1. šátkové, obinadlové, z pružných materiálů, z nepřilnavých materiálů
 - 3.2.2. hotové obvazy č. 1, 2, 3, 4, obvaz na popáleniny - balíček
- 3.3. Práce s obvazovými materiály podle účelu:
 - 3.3.1. krycí, tlakové, poloprodyšné, znehybňující, improvizace
 - 3.3.2. nácvik obvazové techniky za použití klasických materiálů a improvizace
- 3.4. Manipulace, polohování a transport:
 - 3.4.1. polohování raněných podle charakteru poranění včetně nácviku příslušných postupů
 - 3.4.2. nácvik manipulace raněného jedním a více zachránci
 - 3.4.3. způsoby naložení raněných na různé druhy transportních prostředků (využití improvizace i typizovaných transportních prostředků)
 - 3.4.4. způsoby vyšetřování
 - 3.4.5. zásady zdravotnického transportu (cílenost, včasnost, šetrnost)

4. Péče o nemocné

- 4.1. Zdravotnická etika, přístup k nemocnému
- 4.2. Základy psychologie nemocného
- 4.3. Sledování životních funkcí a zdravotního stavu pacienta (tep, dech, teplota, krevní tlak, vědomí, příjem a výdej tekutin)
- 4.4. Úprava lůžka, péče o nemocného na lůžku
- 4.5. Podávání léků, aplikace tepla, chladu, výplachy (např. oka)
- 4.6. Stravování nemocného
- 4.7. Zásady ošetřování nemocných při hromadném výskytu infekčních onemocnění
- 4.8. Vliv prostředí na pacienta

5. Základy zdravotnické dokumentace

- 5.1. Evidence bezinfekčnosti
- 5.2. Evidence lékařských potvrzení
- 5.3. Evidence zdravotních průkazů pracovníků tábora
- 5.4. Vedení zdravotnického deníku
- 5.5. Práce se zdravotním a očkovacím průkazem

6. Práva a povinnosti zdravotníků zotavovacích akcí

- 6.1. Činnost zdravotníků před odjezdem na tábor
- 6.2. Činnost při odjezdu
- 6.3. Činnost při příjezdu - kontrola podmínek
- 6.4. Zdravotní filtr
- 6.5. Vybavení ošetřovny
- 6.6. Izolace
- 6.7. Spolupráce s patronátním lékařem
- 6.8. Povinnosti zdravotníka při zotavovací akci

7. Hygiena a epidemiologie

- 7.1. Osobní hygiena, denní režim, vztah organismu a prostředí
- 7.2. Hygiena životního prostředí
- 7.3. Odstraňování odpadních látek
- 7.4. Hygiena výživy (stravovací služba)
- 7.5. Prevence šíření nákazy:
 - 7.5.1. zásady boje s infekčními chorobami, opatření při jejich výskytu, včasná diagnostika, izolace, karanténa
 - 7.5.2. nejčastější alimentární nákazy, nákazy vzdušnou cestou, transmisivní nákazy, antropozoonózy, kontaktní nákazy, venerické choroby, AIDS, mykózy

Směrnice ke zdravotnickému zabezpečení zotavovacích akcí:

Příloha č. 2 – Náplň, časová dotace a forma přezkoušení u doškolovacího zdravotnického kurzu

Časová dotace:

Celková časová dotace doškolovacího zdravotnického kurzu je 8 hodin.

Obsah:

1. KPCR – 2 hod. včetně praxe
2. Táborová klinika I – První pomoc při onemocnění dětí – 2 hod.
3. Táborová klinika II – První pomoc při onemocnění dospělých – 2 hod.
4. Změny hygienické vyhlášky a legislativy – 1 hod.
5. 1 hod. na téma, které pro sebe účastníci považují za nejpotřebnější

Forma přezkoušení:

Kurz je zakončen zkouškou, která má dvě části:

- a. písemný test v obdobné podobě jako u základního zdravotnického kurzu,
- b. praktickou část, kde uchazeč ošetří alespoň tři simulovaná poranění či onemocnění.